

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
Faculty of Social Sciences, Charles University
Smetanovo náměstí, 6, 110 01 Praha 1
Tel: +420 222 112 111

Posudek vedoucí na práci Štěpána Bártla: “Vzestup Nové křesťanské pravice a vláda Ronalda Reagana.” IMS FSV UK, LS 2010/2011, s. 55.

V roce 2011 si připomínáme sté výročí narození Ronalda Reagana a v souvislosti s tím se osobnost 40. amerického prezidenta opět dostává do centra pozornosti. Práce Štěpána Bártla se zabývá vztahem prezidenta Reagana a hnutí tzv. Nové křesťanské pravice (NCR), které se zformovalo na konci 70. let jako reakce na proměny (liberalizaci) americké společnosti v 60. letech.

Jako klíčový impuls pro vstup Nové křesťanské pravice do politiky bývá nejčastěji označováno rozhodnutí Nejvyššího soudu v případě *Roe v. Wade* (1973), které fakticky dalo ženám právo rozhodnout se o potratu v případě nechtěného těhotenství. Hnutí křesťanské pravice bylo tímto rozhodnutím pobouřeno, neboť podle jeho představitelů je potrat vraždou. Autor však poznamenává, že impulsů ke vzniku NCR bylo několik a že ani historikové nejsou schopni se shodnout na jedné konkrétní události, která aktivovala vstup NCR do politiky. Mezi další faktory lze rozhodně zahrnout reakci na americké angažmá ve Vietnamu a skandál Watergate. Po těchto událostech si část americké společnosti přála obnovení mravnosti v americké politice a možnost nápravy viděla v návratu k tradičním hodnotám, které byly často velmi úzce provázány s náboženstvím.

Ronald Reagan byl zejména americkými médii často označován za prezidenta křesťanské pravice, neboť mnoho příznivců NCR mu ve volbách v roce 1980 dalo svůj hlas. Ronald Reagan byl také silně věřícím člověkem. Autor proto zkoumá, zda a do jaké míry byl prezident Reagan ovlivňován ideologií NCR a ptá se, zdali se křesťansko-konzervativní hodnoty promítaly do politiky, kterou Reagan v Bílém domě prosazoval – zda tedy Ronald Reagan byl či nebyl prezidentem křesťanské pravice.

V úvodu práce autor přehledně popisuje klíčová společenská témata, která byla diskutována v rámci tzv. kulturních válek a vysvětluje postupné sblížení pravicové politiky a konzervativního náboženství. Je třeba pozitivně hodnotit především to, že se autor úspěšně zorientoval ve spleti amerických církví a denominací.

V první kapitole autor popisuje proměny americké společnosti v 60. a 70. letech a soustřeďuje se na představení témat, která aktivovala Novou křesťanskou pravici: sexuální revoluci, jež vedla k zavedení sexuální výchovy do škol, proti čemuž NCR protestovala, dále rozhodnutí daňového úřadu odebrat daňové výjimky těm církevním školám, které prokazatelně diskriminovaly menšinové studenty a v neposlední řadě diskusi o tzv. *Equal*

Rights Amendment, jenž měl zajistit rovnost pohlaví před zákonem (a dle NCR ohrožoval tradiční uspořádání rodiny). Po zasazení vzniku NCR do historického kontextu se pak autor v druhé kapitole věnuje samotnému fenoménu NCR, jeho genezi, ideologii a klíčovými hráčům – skupinám Křesťanský hlas, Náboženský kulatý stůl a Morální většina Jerryho Falwella. Autor správně poznamenává, že NCR hrála na konci 70. let velmi důležitou roli v americké politice, protože „pomohla navést miliony politicky neaktivních křesťanů do republikánského tábora a přesunout těžiště republikánské politiky do jižního ‘slunečního pásu’ Ameriky“ (s. 25). V následující kapitole se již autor věnuje samotnému Ronaldu Reaganovi – v krátkém úvodu představuje jeho politická a náboženská východiska a soustřeďuje se na jeho postoje vůči otázkám, které byly pro NCR klíčové. V jednotlivých mikrostudiích (potraty, školství, AIDS, jmenování konzervativních soudců do Nejvyššího soudu) pak analyzuje, do jaké míry se zásady, požadavky a cíle NCR promítaly do Reaganovy politiky. V neposlední řadě autor také zkoumá, do jaké míry byl Reagan na NCR napojen a jak úzce s představiteli křesťanské pravice spolupracoval.

Štěpán Bártl vyvrací mýtus, že prezident Reagan byl prezidentem Nové křesťanské pravice. Autor dochází k závěru, že již v prvním roce svého působení v Bílém domě se Reagan s NCR názorově rozchází. Reagan byl prezident-pragmatik a byl si vědom toho, že pouze hlasy hnutí křesťanské pravice mu podporu a znovuzvolení do Bílého domu nezajistí. Navíc, jak autor správně poznamenává, administrativa hned v prvním roce odsunula sociální problematiku na druhou kolej a soustředila se spíše na ekonomické otázky. Proto Reaganova podpora NCR nabyla spíše symbolických rozměrů, byť rozhodně nešlo jen o povrchní „sbírání hlasů“. Jak autor píše ve svém závěru, Reagan si „náboženské pravice vskutku vážil... Ani symbolická podpora od prezidenta Spojených států totiž není zanedbatelná. Reagan dodal křesťanské pravici legitimitu, vědomí sounáležitosti a pocit, že někam patří. Otevřel jí dveře do Bílého domu.“

Členění bakalářské práce je přehledné, kapitoly jsou řazeny logicky a celý text působí uceleným dojmem. Autorovi se pomocí postupného rozvíjení argumentů daří uspokojivě doložit svá tvrzení.

Autor ve své práci využívá jak primární, tak i sekundární zdroje. Poznámkový aparát je zpracován pečlivě a konzistentně. Z jazykového hlediska práce také splňuje požadavky kladené na bakalářské práce. V textu se vyskytuje jen několik gramatických a stylistických chyb. Z hlediska překladu anglických textů bych jen upozornila na to, že na s. 3, kde autor píše, že Darwinova teorie evoluce „zpochybňovala literární výklad Bible“, měl asi na mysli „doslovný výklad Bible“.

Závěrem lze tedy konstatovat, že práce plně splňuje nároky na bakalářské práce a lze ji proto doporučit k obhajobě s hodnocením **v ý b o r n ě**. Zároveň si dovoluji práci po jazykové korektuře doporučit k publikaci.